

Theologiæ Sacramentalis Scholasticæ Et Moralis Pars ...

Ad Mentem Doctoris Subtilis Ioannis Duns Scoti D. Augustino conformen

In quâ tractatur de Augustissimo Eucharistiæ Sacramento, ac Sacrificio
Missæ, ...

Bosco, Jean a

Lovanii, 1667

Concl. IX. Facta miraculosâ mutatione circa species non obligatur
Sacerdos ad sumptionem, vel novam Consecrationem: equidem consultur
nova Consecratio.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73377](#)

Disputatio 4. De Eucharistia.

232

tertia parte Conclusionis, quæ nullam aliam patitur difficultatem.

Manet quandoque Christus sacramenta- liter sub speciebus miraculosè immutatis.

Hoc extra omne dubium esse debet, aliquid sacramentaliter permanere Christum sub speciebus miraculosè immutatis, quando videlicet non est talis & tanta immutatio, ut desineret substantia panis, si ibi esset: alioquin si tanta & talis est, æquè certò Sacramentum corruptitur. Ad quod moraliter judicandum & discernendum (physica enim certitudo non potest haberi sine speciali revelatione) hac regula notari potest:

Signum ad hoc dijudi- candum.

Quando apparitiones sunt tales, ut habeant similitudinem cum præsencia Christi hic; ut si appareat sanguis, caro, vel puer, aut splendor aliquis, tunc existimandum est, non desistit Corpus & Sanguinem Christi esse in Sacramento; quia ad hoc videtur illa apparitio ordinari, ut ostendat realem præsentiam Christi hic. Quando verò apparitio habet dissimilitudinem cum præsencia Christi, ut si Sacramentum in ore sumentis videatur converti in lapidem, vel in cineres resolvi &c. tunc credibile est non manere Christum in Sacramento; quia ad hoc significandum videtur ordinari talis apparitio.

De adora- tione mira- culostrum specierum.

Et hinc judicandum est de adoratione miraculosarum Specierum. Prioris enim generis species, sub quibus manet Christus, sunt adoranda latrìa absolute, quia sunt verè Sacramento, vel sub illis verè latet Sacramento. Et ita habet praxis Ecclesiæ. Posterioris verò generis species sunt solum adoranda latrìa respectiva, sicut Crux & alia Christi signa mere significativa, & non continentia Christum. Ceterum ad tollendam omnem ambiguitatem & incertitudinem, periculumque praecavendum materialis saltē idololatriæ, solet Ecclesia speciebus miraculosis adorationi expositis apponere aliquam aliam hostiam consecratam.

Hactenus ad primam questionem, de qua Scotus in primo scripto non meminit: in Reportatis verò satis breviter eam attigit, & ideo minus accuratè discussit; quia incidenter, & non ex professo. Unde ex hac parte nolim videri ejus auctoritatè in aliquo præjudicasse.

Venio ad secundam questionem, quæ faciem habet responcionem; est autem hujusmodi:

CONCLUSIO IX.

Facta miraculosâ mutatione circa species, non obligatur Sacerdos ad sumptionem, vel novam Consecrationem: quidem consultur nova Consecratio.

126. Species mutata &

Prima pars intelligitur, nisi species redeant ad priorem statum. Unde si non est perpetua mutatio, tantisper expectandum erit, donec

restituatur speciebus pristinus status, & tunc ad pristinum statum redire, unquam facta mutatio. Quidni, cum ex precepto divino debet integraliter perfici Sacramentum, & commode possit?

Si autem permutterat specierum fuerit per se ipsa, sive vera, sive apparent solum, videtur hoc ipso Deus dispensare in suo precepto sumendi Sacramentum; quandoquidem illud constitutum in eo statu, in quo commode non potest, utique propter horrem vel naufragium, quam incurti sumenti. Et dato quod nullum horrem vel naufragium incuteret, adhuc videtur excusari Sacerdos à sumptione; quia Christus non instituit sumendum hoc Sacramentum, nisi sub specie panis & vini exterius apparente.

Sed numquid potest sumere? Resp. Ecclesia nusquam significat se hoc prohibere, neque Christus, & aliunde verè sumitur Christus sub specie panis & vini: supponimus quippe ex dictis Conclusionis precedentibus, quamdiu manet ibi Christus, manet pariter species panis & vini, quamvis forte occultata sub alia specie miraculosa: horror quoque ac nausea possunt abesse. Nihilominus tamen, inquit Suarez disp. 55. l. & 4. servanda est Ecclesiæ confitudo, à qua non licet facilè discedere, præsumt quia hoc conferre potest ad majorem Sacramenti reverentiam.

Consentio; ast rursus interrogo: quid ergo faciendum Sacerdoti? Num tunc sumptuone Sacramenti potest recedere ab altari? Vel debet aliud Sacramentum consecrare, & illud sumere, atque ita Missam absolvare? Ratio dubitandi est: quia ex una parte non potest sumere species miraculosè immutatas; aliunde verò, nimis ex lege divina proper integratatem Sacrificii teneri consumere Sacrificium. Accedit quod eodem die non possit celebrare.

Ob hanc difficultatem sunt diversæ de hacte sententiae. Divus Antoninus 3. parte Theol. tit. 16. cap. 6. §. 14. existimat debere Sacerdotem totum aliud Sacramentum consecrare & sumere. Sed hæc sententia multis non placet; quia, inquit, totum Sacramentum de novo consecratum non pertinet ad prius Sacrificium, sed est novum Sacrificium totale: ergo illius sumptio nihil juvat ad prius Sacrificium integrandum: ergo talis Sacerdos eodem die bis celebrat, quod de per se est illicitum, præterquam in die Natalis Domini.

Ideo alii apud Suarium supra, quos ipse sequitur, consent, nullam esse obligationem novæ Consecrationis propter sumptionem; quia, quamvis sumptio sit de integritate Sacrificii ex præcepto divino, de quo suo loco, tamen illud præceptum jam non potest impleri; quia Sacramentum non est jam consumptibile pro hoc statu miraculoso.

Addunt

Addunt verò hi Doctores esse consilium, ut Sacerdos consecret aliud Sacramentum, & illud sumat; non ut impletat praeceptum de sumptione prioris Sacramenti, seu de integritate prioris Sacrificii, quod jam non potest impleri, sed ex pietatis affectu, inchoando & abolyendo Sacrificium novum essentialiter & integraliter.

Facias ergo oblationem utriusque speciei, & mox subiungat Consecrationem, & pergit deinde in ea parte Missæ, in qua substituerat proper eveniens miraculum; quia cùm exercit orationes & ceremonia Missæ non sint essentialis, nec propriæ integrales, non erit necesse illas relumere.

Ei hæc doctrina nobis placet; quoniam conformis Rubricis Generalibus Missarum Titulo de defictibus cap. 3. n. 7. Si hostia (inquit) consecrata dispreat, vel casu aliquo, ut rerto aut miraculo, vel ab aliquo animali accepta, & nequeat repetriri, tunc altera consecratur ab eo loco incipiendo. Qui pridie quām pateretur, facta eius prius oblatione. Ergo similiter si utraque species dispreat, ad minùs consultum erit, denud consecrare panem & vi-

num. Erisque hoc novum Sacrificium moraliter consummatio prioris Sacrificii, eo modo quo Consecratio alterius hostiæ, aut iterata Consecratio vini. Vini, inquam; nam etiam de Sanguine, qui totaliter post Consecrationem effunditur, ita ut nihil omnino remaneat, praescribunt Rubricæ eodem Titulo cap. 10. n. 13. At si contingat totum Sanguinem post Consecrationem effundi, si quidem aliquid vel parum remanit, illud sumatur &c. Si verò nihil omnino remanit, ponat iterum vinum & aquam, & consecratur ab eo loco: Simili modo postquam cenantum est, facta prius tamen calix oblatione. Ad quid autem necessaria iterata Consecratio vini, nisi uerius Sacrificium moraliter compleatur?

Ceterum oðum plura alia à Rubricis praescribantur, quæ non sunt strictæ obligationis, sed tantum consilia & majoris condescensionis, merito illis annumerari potest hæc nova Consecratio, sive unius tantum speciei, sive utriusque; quandoquidem physica integralis perfectio prioris Sacrificii, quæ sola est juris diuinæ, si impossibilis.

Profectò constat, etiam secundum quotidianum usum Ecclesiæ, ad integratem Sacrificii minimè requiri, ut totum quod oblatum & consecratum fuit, à consecrante consumetur: nam Sacerdos plures formulas consecrans, unam solum consumit, & recens ordinati Sacerdotes simul cum Episcopo confruentes panem & vinum, solas species panis consumunt.

Itaque si altera tantum species sit immutata; vel pars dumtaxat hostiæ aut vini, plane

sufficiet ad integratem Sacrificii à Deo preceptam, partem illam sumere, quæ non est immutata. Et ad hoc obligari sacrificantem, quis potest dubitare? Etenim jus divinum obligat Sacerdotem consummare Sacrificium à se oblatum quantum potest; argui potest tunc partem Sacrificii sumere, & ita Sacrificium à se oblatum consummare: ergo ad hoc obligatur.

Si objicias prohibitionem duplicitis Sacrificiis codem die. Respondeo, intelligendam esse de per se: unde in aliis multis casibus, de quibus suo loco, licitum est secundò celebrare, immo & tertio quamvis rarius. Quid miramur? Præceptum Ecclesiæ est, in quo indubitate Ecclesia potest dispensare. Cenfetur autem dispensare, quando præscriptum in Rubricis, etiam per modum consilii tantum, iteratum Consecrationem.

Probatur, Qui tacet, consentire videtur Reg. 43. de Reg. Juris in 6. & per consequens dispensare videtur in lege sua, qui tacet, sciens subditum acturum contra legem, & potest sine notabili incommode contradicere; quanto magis qui consulit actum contra legem?

An autem sit stricta obligatio de novo consecrandi, ut ipse celebrans, & reliquis populus audiat Missam in die Festo, probabilitas est, inquit Suarez suprà, etiam ex illo præcepto, aut similibus non ori talem obligationem, maximè si verum est consumptio nem specierum non esse de substantia Sacrificii, de quo infra proprio loco.

Dicasillo disp. 6. num. 99. consulit ut fidèles alteri Missæ assistant, si possint; cùm enim, inquit, præceptum audiendi Missam non se extendat ad solam Consecrationem, in qua essentia Missæ consistit, sed ad omnia etiam antecedentia & consequentia, probabilitas mihi videtur, teneri, si possint, integrum præceptum implere.

Resp. casum extraordinarium non esse regulandum præcepto ordinario: unde sicuti Deus dispensat in suo præcepto de integritate Sacrificii offerendi; ita prudenter præsumitur Ecclesiam dispensare in suo præcepto de integritate Sacrificii audiendi.

Ex hæc tenus tractatis de Eucharistia Sacramento, tandem colligitur, qua veneratione coendum sit. Si vis esse Catholicus, dic & intus dic; quia sic est ut dicis: